REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVO

KOMUNA E KLINËS
MUNICIPALITY OF KLINA
OPŠTINA KLINA

www.komuna-kline.org

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIC OF KOSOVO / REPUBLIKA KOSOVA
KOMUNA KLINË
MUNICIPALITY OF KLINA
OPŠTINA KLINA
Nr.No.Br. 06 – 36786
Data-Date-Datum 27.10.2022
Klinë-Klina

Plani i Veprimit për Barazi Gjinore 2022-2023

Përmbajta

HYRJE

Metodologjia

SHTYLLA I: Fuqizimi ekonomik dhe mirëqenia sociale

SHTYLLA II: Të Drejtat e Grave, Qasja në Drejtësi dhe Siguria.

Objektivat e Programit për Zyrën e Barazi Gjinore

Plani i Veprimit për zbatimin e ZBGJ- 2022-2023

1.HYRJA

Hartimi i Planit te Veprimit për Barazi Gjinore është obligim që del nga Ligji për Barazi Gjinore 05/L 020. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, përcakton konventat ndërkombëtare për të drejtat e njeriut sikurse Konventa për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave (njohur si CEDAW), Rezoluta 1325 e Kombeve të Bashkuara mbi Gratë, Paqen dhe Sigurinë drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin vendor dhe në rast konflikti konsiderohet të ketë prioritet ndaj akteve dhe ligjeve të nxjerra nga institucionet publike.

2. METODOLOGJIJA

Në dhjetor të vitit 2016, Agjencia për barazi Gjinore identifikoi këto tri shtylla strategjike të Programit të Kosovës për Barazi Gjinore: Fuqizimi Ekonomik dhe Mirëqenia Sociale; Zhvillimi Njerëzor, Rolet dhe Marrëdhëniet Gjinore; dhe të Drejtat e Grave, Qasja në Drejtësi dhe Siguri .

Hartimi i Programit përfshiu këto faza kryesore:

. Mbledhja e të dhënave, shqyrtimi dhe analiza e problemeve;

. Hartimin e Programit dhe planit të saj të veprimit;

. Konsultimet ndërministrore dhe publike

SHTYLLA I: Fuqizimi ekonomik dhe mirëqenia sociale

Gjendja aktuale Përkundër përmirësimeve nëpër vite, Kosova karakterizohet me shkallë të lartë të varfërisë. Sipas rezultateve të fundit të varfërisë në konsum (ASK, 20172), në vitin 2015 shkalla e varfërisë në Kosovë ishte 17.6 për qind

Shkalla e varfërisë tek familjet me kryefamiljare gra është më e lartë, respektivisht 23.7 për qind në krahasim me 17 për qind sa ishte në ekonomitë familjare me kryefamiljarë meshkuj . Në nivel individual, në vitin 2015, 18 për qind e femrave në Kosovë jetonin në varfëri në krahasim me 17.2 për qind të meshkujve, pothuajse një për qind diferencë.

Ekziston ndarje gjinore e profesioneve: gratë janë kryesisht të punësuara në sektorin e arsimit, tregtisë dhe kujdesit shëndetësor (përbëjnë 48.4 për qind të grave të punësuara). Sektorët kryesorë të punësimit të burrave janë prodhimi, ndërtimtaria dhe tregtia (duke përbërë 45.8 për qind të meshkujve të punësuar). Të dhënat nga AFP, po ashtu tregojnë se sektori publik preferohet nga gratë, si një sektor që ofron punësim të qëndrueshëm.

Niveli i shkollimit tek meshkujt mbetet më i lartë sesa tek femrat: në vitin 2015, rreth gjysma e femrave të moshës 15-64 vjeçare kishin të përfunduar vetëm shkollën fillore në krahasim me 27 për qind të meshkujve (ASK, 2016). Mirëpo, në vitet e fundit, sipas statistikave të arsimit të MAShT-it, shkalla bruto e regjistrimit për vajza dhe djem ishte pothuajse e njëjtë: ishte 94.9 për qind për vajza dhe 94.5 për qind për djem.

SHTYLLA II: Të Drejtat e Grave, Qasja në Drejtësi dhe Siguria

Gjendja aktuale Pjesëmarrja politike e grave Përfaqësimi politik i grave në kuvende legjislative apo pozita vendimmarrëse mbetet më i ulët në krahasim me përfaqësimin e burrave. Pjesëmarrja politike e grave në Kosovë garantohet me Kushtetutën e Republikës së

Kosovës, me anë të ofrimit të mundësive të barabarta për pjesëmarrje të grave dhe burrave përfshi edhe jetën politike (Kushtetuta e Republikës së Kosovës, Neni 7.2). Kuota e pjesëmarrjes zgjedhore është përcaktuar në 30 për qind sipas Ligjit për Zgjedhjet e Përgjithshme të Kosovës si dhe Ligjin për Zgjedhjet Lokale.

Bazuar në analizën e gjendjes aktuale, problemi kryesor në fushën e të Drejtave të Grave, Qasja në Drejtësi dhe Siguria është qasja e brishtë në realizimin e të drejtave pamundëson arritjen e barazisë gjinore.

Dhuna në baza gjinore Shoqëria Kosovare vazhdon të afirmon ose toleron dhunën si mënyrë e disiplinimit apo rritjes së fëmijëve apo kontrollit dhe mbajtjes së grave në pozitën e tyre shoqërore.

Gratë në grupet minoritare dhe me aftësi të kufizuara po ashtu ballafaqohen me sfida më të theksuara ekonomike, sociale dhe kulturore. Sipas grave aktiviste, në veçanti gratë Rome, Ashkali dhe Egjiptase ballafaqohen me diskriminime të "trefishta," meqë diskriminohen nga familjet e tyre, nga komunitetet e tjera në shumicë

Gratë mbesin në numër të konsiderueshëm më të lartë, viktima të dhunës në familje dhe formave tjera të dhunës në baza gjinore në Kosovë.

3. Objektivat e Programit për Zyrën e Barazi Gjinore

Avancimi i realizimit të të drejtave në vendimmarrje, paqe, siguri dhe drejtësi garantues i arritjes së barazisë gjinore. Rritet pjesëmarrja dhe përfaqësimi i barabartë në procesin e vendimmarrjes në përputhje me kërkesat e Ligjit për Barazi Gjinore. Krijimi i një mjedisi të sigurt dhe jo diskriminues për gratë dhe burrat në sektorin e sigurisë. Avancimi i barazisë gjinore, përmes arsimit dhe shëndetësisë cilësore, gjithë përfshirjes, dhe shfrytëzimit të kapaciteteve njerëzore si kontribuues në zhvillimin e qëndrueshëm njerëzor dhe zhdukjen e pabarazive dhe stereotipeve gjinore, Komuna e Klinës bazuar në nevojat dhe qeshjet specifike te grave është duke treguar interesime ,dhe përkushtime në fuqizimin e grave ne te gjitha sfrat e jetës ,përmes bashkëpunimit dhe partneritetit te instucioneve lokale si me organizata jo qeveritare dhe jo formale ,organizata publike dhe grupe te ndryshme te interesit Zyra për barazi gjinore harton ketë plan te punës qe do te trajtonte çështjet themelore të barazisë gjinore në jetën publike, të mbrojtjes dhe trajtimit të barabartë të grave e burrave, për mundësitë dhe shanset e barabarta për ushtrimin e të drejtave, si dhe për pjesëmarrjen e ndihmesën e tyre në zhvillimin e të gjitha fushave të jetës shoqërore. Ky plan i Veprimit ka për qëllim avancimin e çështjeve gjinore në zbatimin e politikave ,programeve zhvillimore te komunës ,për ta fuqizuar rolin e gruas drejt zhvillimit ,ekonomik, social , shëndetësor, arsimor etj . Përmes këtij plani do te krijohen

Plani Vjetor i Veprimit për Zyrtarët e Barazisë Gjinore

Emri i ZBGJ: *Vitore Shala*	**Komuna:** *Klinë*	**Viti:** *2022/2023*

QËLLIMI 1: Përfitimi nga zhvillimi ekonomik dhe krijimi i mundësive të barabarta për të përmirësuar mirëqenien sociale në komunën e Klinë

Aktiviteti *Në kolonat e mëposhtme shkruani aktivitetet që dëshironi të organizoni, të cilat do t'ju ndihmojnë të arrini Qëllimin 1. Përdorni një kolonë për aktivitet. Shtoni kolona sipas nevojës.*	**Departamenti nga i cili kërkohet mbështetje** *Shkruani emrin e departamenteve brenda institucionit tuaj që ju duhet të kërkoni ndihmë/bashkëpunim në mënyrë që të organizoni aktivitetin. Kur kemi të bëjmë me organizatë - shkruani emrin e organizatës*	**Grupi i synuar/përfituesit** *Shkruani grupin e synuar për këtë aktivitet/cilët njerëz apo institucione do të përfitojnë pasi aktiviteti të jetë zbatuar me sukses.*	**Periudha e zbatimit** *Shkruani datën e fillimit dhe përfundimit të aktivitetit. Sigurohuni që të përfshini ditët që ju nevojiten për planifikim dhe përgatitje. Nëse nuk jeni i sigurt për datën e saktë, sigurohuni që të shkruani një datë paraprake të cilën mund ta përshtatni më vonë.*	**Burimet e duhura** *Shkruani të gjitha burimet e nevojshme për zbatimin e aktivitetit. Nr. e personelit, pajisjeve, vendin etj.*	**Buxheti i duhur** *Shkruani më poshtë buxhetin e nevojshëm për zbatimin e secilit aktivitet.*	**Rezultati i dëshiruar/ Rezultatet e pritshme** *Shkruani se çfarë lloj rezultati prisni pas zbatimit të secilit aktivitet.*	**Dokumenti Strategjik në përputhje me aktivitetin** *Shkruani strategjitë/dokumentet me të cilat lidhet aktiviteti P.sh. Programi i Kosovës për Barazi Gjinore ose Plani Komunal i Veprimit, Plani Zhvillimor Social-Ekonomik i Komunës etj.*
1. Aktivitete informuese për promovimin e të drejtës për pushimin e lehonisë dhe prindëror	*1.Dshms, QPS,Zyra komunale e punsimit*	*Gratë.*	*Data e fillimit 15 mars dhe 15 qershor* *2022/2023*	Trajner/re Broshura Llaptop Monitor Kimika Fletore Qendra Rinore Shtëpia e Kulturës	Trajneri/rja 3 muaj Buroshura Kimika fletore	Rezultati i pritshëm është marrja e informacioneve për pushim,in e lehonisë	*Programi i Kosovës për Barazi Gjinore ose Plani Komunal i Veprimit* *Ligji mbi Lehonin*
- Subvencionimi i pagesës për kopshtet e fëmijëve të nënave vetë-ushqyese, përfituese të skemave sociale	*2. DSHMS, DKA, QPS*	Nënat vetushqyese, fëmijët	*Permanent*	Komuna	Buxheti nga	Ndihmë për nënat vetushqyese Edukimi i fëmijëve i i	*Programi i Kosovës për Barazi Gjinore ose Plani Komunal i Veprimit, Plani Zhvillimor Social-Ekonomik i Komunës*
- Krijimi i mundësive për përfshirjen e fëmijëve me nevoja të veçanta në institucionet parashkollore dhe parafillore	*Drejtoria komunale e Arsimit .Ministria e Arsimit OJQ-të e PAK*	Fëmijët me Aftësi të Kufizuara	*Fillimi i vitit janar-shkurt 2022/2023*	Komuna DKA	DKA	Edukim dhe socializmi i fëmijëve me nevoja të veçanta	*Ligji për arsimin fillor dhe për persona me aftësi të kufizuara*

3. Trajnimi i përfituesve të kategorive socialedhe angazhimi i tyre në programet e punësimit	3. *DSHMS, QPS*	Përfituesit e skemave sociale	Permanent	Komuna QPS	Buxheti Komunal	Certifikimi Punësimi	Strategjia Sektoriale e MPMS-së2018-2022
5. Integrimi i perspektivës gjinore/marrja e masave afirmative për ndarjen e banesave sociale	5. *DSHMS, Donatorët*	Përfituesit e asistencës sociale në gjendje të rëndë ekonomike	Vazhdimësi *2022/2023*	Komuna Donatorët *DSHMS*	Buxheti komunal	Strehimi i familjeve në gjendje të rëndë ekonomike me asistencë sociale	Ligji për Barazi Gjinore Strategjia komunale për Barazi Gjinore
Aktivitete vetdijësuese dhe politka publike për t'i kontribuar parandalimit të braktisjessë shkollimit për vajza dhe djem në arsimine mesëm të lartë, me fokus të komunitetet Rome, Ashkali dhe Egjiptas	Zyra e komuniteteve, DKA	Fëmijët komunitetet Rome, Ashkali dhe Egjiptas	Vazhdimësi *2022/2023*	DKA, Donatorët	Buxheti i DKA	Marrja e diplomave Fëmijëve komunitetet Rome, Ashkali dhe Egjiptas	Plani Strategjiki Arsimit në Kosovë 2017-2022
Organizimi i panaireve të ndërmarrjeve në pronësi të grave edhe në fusha jo tipike; dhe organizimi , në vend dhe jashtë, për të marrë mësime, rrjetëzim dhe promovim dhe zgjerim të tregut							

QËLLIMI 2: Sigurimi i qasjes së barabartë në të drejta, liri dhe vendimmarrje,

Aktiviteti *Në kolonat e mëposhtme shkruani aktivitetet që dëshironi të organizoni, të cilat do t'ju ndihmojnë të arrini Qëllimin 1. Përdorni një kolonë për aktivitet.*	**Departamenti nga i cili kërkohet mbështetje** *Shkruani emrin e departamenteve brenda institucionit tuaj që ju duhet të kërkoni ndihmë/bashkëpunim në mënyrë që të organizoni aktivitetin. Kur kemi të*	**Grupi i synuar/përfituesit** *Shkruani grupin e synuar për këtë aktivitet/cilët njerëz apo institucione do të përfitojnë pasi aktiviteti të jetë zbatuar me sukses.*	**Periudha e zbatimit** *Shkruani datën e fillimit dhe përfundimit të aktivitetit. Sigurohuni që të përfshini ditët që ju nevojiten për planifikim dhe përgatitje. Nëse nuk jeni i sigurt për datën e saktë, sigurohuni që të*	**Burimet e duhura** *Shkruani të gjitha burimet e nevojshme për zbatimin e aktivitetit. Nr. e personelit,*	**Buxheti i duhur** *Shkruani më poshtë buxhetin e nevojshëm për zbatimin e secilit aktivitet.*	**Rezultati i dëshiruar/ Rezultatet e pritshme** *Shkruani se çfarë lloj rezultati prisni pas zbatimit të secilit aktivitet.*	**Dokumenti Strategjik në përputhje me aktivitetin** *Shkruani strategjitë/dokumentet me të cilat lidhet aktiviteti P.sh. Programi i Kosovës për Barazi Gjinore ose Plani Komunal i Veprimit, Plani*

Shtoni kolona sipas nevojës.	bëjmë me organizatë - shkruani emrin e organizatës.		shkruani një datë paraprake të cilën mund ta përshtatni më vonë.	pajisjet, vendin etj.			Zhvillimor Social-Ekonomik i Komunës etj.
2.1. Sensibilizimi i grave për mundësitë e përfitimit nga Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural	Drejtoria e Bujqësisë,	Gratë fermere	Permanent	Zyrtaret e Drejtorisë se Bujqësisë	Buxheti nga Drejtoria e Bujqësisë,	Aftësimi i grave në viset rurale për përfitimin e grandeve	SKZH: Masa 16: Rritja e Qasjes në Financa për Ndërmarrjet Kosovare
2.2. Vazhdimi i masës afirmative për regjistrimin e pronës së përbashkët në emër të dy bashkëshortëve, pa pagesë	Drejtoria ,kadastër dhe pronë	Pronarët meshkuj dhe femra	2022/2023	Zyrtarët e Drejtorisë, kadastër dhe pronë	Nuk parashihet buxhet	Rexhistrimi i pronës në emër të dy bashkëshortëve	SKZH:Masa 13 Forcimii sistemit tëtë drejtave pronësore; Strategjia Kombëtare për të DrejtatPronësore nëKosovë 2016-2021.
2.3. Organizimi i fushatave vetëdijësuese për tëdrejtën në trashëgimi dhe pronë	Drejtoria ,kadastër dhe pronë	Burrat dhe gratë	2022/2023	Zyrtarët e Drejtorisë, kadastër dhe pronë	Nuk parashihet buxhet	Certifikimi i punëtorëve social	
Ndërtimi i objekteve për parashkollor/parafillor (Rezultati 2.8.2. Plani i Veprimit i PSAK)	Drejtoria për Urbanizëm dhe planifikim	Fëmijët	2022/2023		Buxheti komunal dhe donatorët	1 ë ndërtuar	SKZH 2020-2022
Përkrahje financiare për avancim profesional, infrastrukturë dhe ndërgjegjësim publik për ngritjen e pjesëmarrjes së vajzave grave në sport.	Drejtoria e Kulturës	Sportistët e dy gjinive	Vazhdimësi 2022/2023	Zyrtaret e Drejtoris se Kultures dhe zyrtarja per Barzi Gjinore	MKRS, komuna dhe donatorët	1 Paleseter e në ndërtua , de te behet renovimi	Ligji për BaraziGjinore
Organizimi i panaireve të ndërmarrjeve në pronësi të grave edhe në fusha jo tipike; dheorganizimi i B2B, në vend dhe jashtë, për të marrë mësime, rrjetëzim dhe promovim dhezgjerim të tregut	Drejtoria Ekonomisë , bujqësisë dhe zhvillim rural dhe Gratë fermerë	Gratë fermere	2022/2023	Zyrtarët e drejtorisë së Bujqësisë	Buxheti komunal dhe donatorët	2 Panaire	Ligji për Barazi Gjinore

Senzibilizimi për pjesëmarrjen e grave fermere në Shërbime Këshilluese	Drejtoria Ekonomisë , bujqësisë dhe zhvillim rural, zyra per Barazi Gjinore	Gratë fermerë	Vazhdimësl 2022/2023	Broshura	Komuna dhe donatorët	Aftësimi i grave si fermerë	SKZH: Masa 16: Rritja e Qasjes në Financa për Ndërmarrjet Kosovare
Informimi i grave për mundësitë dhe përparësitë e organizimit në kooperativa(takime, broshura)	Drejtoria Ekonomisë , bujqësisë dhe zhvillim rural	Gratë fermerë	Gjatë tër vitit 2022/2023	Dretorati për bujqësi dhe pylltari	Komuna,mi nistria e linjës	Njohuri për zhvillimin e bizneseve të vogla	SKZH: Masa 16: Rritja e Qasjes në Financa për Ndërmarrjet Kosovare
Përfshirja e perspektivës gjinore në panairet ekzistuese	Drejtoria Ekonomisë , bujqësisë dhe zhvillim rural	Gratë dhe burrat fermerë	Vazhdimësi 2022/2023		Buxheti komunal dhe donatorët		Ligji për Barazi Gjinore
Aktivitetet për shënimin e Ditëve Ndërkombëtare - 8 marsi Dita e Gruas - 7 prilli dita Ndërkombëtare e Shëndetësisë - 1 Qershori Dita Ndërkombëtare e Fëmijëve - 20 Nëntori Konventa e KB -25 Nëntori dita ndërkombëtar kundër dhunës ndaj gruas	Drejtuariti i Administratws Drejtorati për SHMS Drejtoriti i Arsimit NJDNJ –DKA- Drejtorati i SHMS DSHMS	Gratë Punonjësit shëndetësor dhe komuniteti Fëmijët e të gjitha moshave prindërit dhe institucionet arsimore Të gjithë qytetarët Gratë dhe shoqëria	Mars – 2022 Mars 20233 Prill -202 prill-2023 Qershor- 2022 Qershor-2023 Nëntor- 2022 Nëntor-2023 Nëntor -2022 Nëntor-2023	Grupi i grave asambleiste, OJQ-të,komuna,gr atë në biznes.etj. Zyrtarët shëndetësor DKA,Kopshte t e fëmijëve Zyrtarët për këshilla juridike falas komuna QPS,mekaniz mi lokal kundra dhunës Zyrtarët shëndetësor	Buxheti komunal Drejtorati i administratë s Buxheti komunal Drejtorati i arsimit dhe buxheti Buxheti komunal	Njohuri për ruajtjen e Ambientit të shëndosh e të Pastër Përfitojnë fëmijët e grup moshave të ndryshme Përmes sesioneve këshilluese bëhet vetëdijesimi për parandalimin e dhunë	Plani i veprimit për Barazi Gjinore Kalendari i festave dhe ditëve ndërkombëtar me rëndësi Kalendari i ditëve festive ndërkombëtare

- 1 Dhjetori Dita Ndërkombëtare Kundër AIDS - 10 Dhjetori Dita Ndërkombëtare e DNJ - 3 Dhjetori Dita e Persona me Aftësi të Kufizuara (PAK)	Drejtorati i Adminstratës DSHMS-Handikos dhe OMPAK	Vetëdijesimi i qytetareve Qytetarët Personat me aftësi të kufizuara	Dhjetor -2022 Dhjetor -2023 Dhjetor -2022 Dhjetor -2023 Dhjetor -2022 Dhjetor -2023	Zyrtarë të Avokatit te Popullit ,komuna Komuna,"Handikos,"OMPAK	Buxheti komunal nga drejtoritë përkatëse sipas aktivitetit	në familje në baza gjinore Rritja e shëndetit ,Kujdesi ndaj sëmundjeve të ndryshme Avancimi i të drejtave në shoqëri me persona me aftësi të kufizuara	Ligji pë barazi gjinore Ligji për Persona me Aftësi të Kufizuara
--Tetori muaji i mundësive të barabarta profesionale për PAK --Krijimi i kushteve të barabarta për Punësimin e PAK	DSHMS-DA-Drejtorati i Administratë ,Handikos dhe OMPAK DSHMS-DA-Drejtorati i Administratë ,Handikos dhe OMPAK	Personat me aftësi të kufizuara PAK	Tetor -2022 Tetor -2023 Tetor -2022 Tetor -2023	Komuna .Handikos.OMPAK Zyra komunale e punësimit ,komuna	Buxheti Komunal dhe OJQ-të	Avancimi i të drejtave në shoqëri dhe i PAK	Ligji për Barazi Gjinore Ligji për PAK
		Qytetarët	Tetor -2022	DSHMS,			

-Tetori muaji rozë – aktivitete për zbulimin dhe luftimin e kancerit -16 ditët e aktivizimit kundër dhunës	DSHMS-D.Administratës -OJQtë DSHMS –QPS-Rrjeti i grupit te Grave .zyra ekryetarit D.Adninistratës	Gratë dhe Burrat	Tetor -2023 Nëntor -202 Nëntor -2023	QPS,Mekanizmi lokal kundra dhunës rrjeti i grave etj	Buxheti komunal	Parandalimi dhe shërimi i kancerit të gjirit Përfitojnë burrat dhe gratë	Plani veprim i zyrës për barazi gjinore
Trajnime per aktivitete te ndryshme të vazhdueshme gjinore ne te dy gjinit	DSHMS, -zyrta për barazi gjinore-OJQ-të	Qytetarët Gratë dhe Burrat	Vazhdimësi 2022-2023	DSHMS, QPS,Mekanizmi lokal kundra dhunës rrjeti i grave etj	Buxheti komunal	parandalimin e dhunë në familje në baza gjinore Rritja e shëndetit ,Kujdesi ndaj sëmundjeve të ndryshme Avancimi i të drejtave në shoqëri me persona me aftësi të kufizuara	Plani veprim i zyrës për barazi gjinore
-Fuqizimi ekonomik i grave te Komunës se Klinës nga formimi i grupit te grave Avokuese	Niveli lokal dhe OJQ-të	Grat dhe vajzat	Vazhdimësi për 2022-2023	Niveli lokal OJQ-të	Buxheti OJQ-të dhe Komuna pjesërisht	Mbështetja e grave dhe vajzave për ngritjen e ekonomisë familjare	Plani veprim i zyrës për barazi gjinore

KUVENDI I KOMUNËS KLINË

01Nr.____________________/2022
Klinë.____________________/2022

REPUBLIKA E KOSOVËS · REPUBLIC OF KOSOVO · REPUBLIKA KOSOVA · KOMUNA E KLINËS · MUNICIPALITY OF KLINA · OPSTINA KLINA

Kryesuesi,
Fadil Gashi